

27.12.2022

08 484/1

ИЗВЕШТАЈ ОД СПРОВЕДЕНИ ФОРУМСКИ СЕСИИ (2)

во Источен плански регион

Координатор:	Александар Николов
Модератор/ко-модератор:	Ѓорѓи Велковски / Андреа Златковска
Период на известување:	Прва и втора форумска сесија во период: 11.11 – 26.12.2022
Датум на извештај:	26.12.2022

Забелешка:

Овој извештај треба да ги содржи релевантните информации во врска со текот на форумскиот процес, активностите, предизвиците, како и решенијата на организациските прашања кои се среќаваат во текот на овој извештаен период.

1. АКТИВНОСТИ КОИ СЕ СЛУЧИЛЕ ВО РАМКИТЕ НА ИЗВЕШТАЈНИОТ ПЕРИОД

1.1. ПОДГОТВИТЕЛНИ АКТИВНОСТИ

1.1.1. Активности за организирање (подготвителни и информативни активности)

Опишете ги подготвителните активности за организирање на форумските сесии и форумскиот процес (избор на модератор, ко-модератор, членови на ОГ, распределба на улоги и задачи за спроведување на форумскиот процес).

По известувањето дека Источен плански регион ќе реализира форум беше назначен координатор на проектот за ИПР и се пристапи кон избор на модератор од листата на сертифицирани модератори според ЗЕЛС, согласно правилата и процедурите за избор. Паралелно со тоа се одлучи за избор на ко-модератор да биде Андреа Златковска. Исто така беа избрани и назначени членовите на Оперативната група вкупно 5 члена.

По екипирањето се започна со подготовка на форумските сесии. Најпрво се одреди датумот на првата форумска сесија. Потоа членовите на оперативната група пристапија кон организација на форумската сесија технички и организационо. Исто така се направи идентификација на клучните локални /регионални партнери учесници на форумот и мобилизација на учесници, согласно упатството за регионални форуми.

Опишете ги користените техники на информирање и мобилизација на граѓаните за форумските сесии и за средбите на работните/оперативната групи/-а (покани, телефон, постери, билтени, веб страна, социјални мрежи, медиуми и сл.).

Кога почна процесот на подготовка на форумот беше поставена информација на веб страната на регионот, беше испратено и известување до сите општини вклучени во активностите. Се водеше сметка да бидат информирани учесниците од сите општини, да бидат поканети по еднаков број на граѓани и со иста структура.

Опишете ги преземените активности пред и после форумските сесии (како течеше мобилизацијата на граѓани, дали и какви состаноци се одржани во ЕЛС и други релевантни чинители).

Оперативната група се координираше по потреба пред организирањето на форумската сесија. Координацијата се одвиваше со користење на електронски средства за комуникација најчесто, додека дел од членовите на ОГ од канцеларијата за развој на центарот имаа и неколку координативни состаноци со физичко присуство. На состаноците се правеше план за форумот, поделба на обврски, се договараше информирањето на учесниците, за сесијата, активностите кои треба да се преземат и слично. Договорите беа и во делот на мотивацијата на граѓаните за нивно активно вклучување на форумските сесии, односно нивните активности.

Останати важни средби

Редовно се одржуваше комуникација на модераторот, ко-модераторот, односно координаторот на проектот.

Координативни состаноци се одржуваа и помеѓу ОГ и директорот на Источен плански регион. Имаше средби со експертот ангажиран за подготовка на концептите – проектите во рамките на форумите.

Помеѓу првата и втората форумска сесија претставниците на Центарот за развој на ИПР заедно со надворешниот експерт имаа средби со општините и предлагачите на предлог концептите, со цел да се разменат информации неопходни за изработка на концептите.

Преглед на профилот на членови на ОГ

Вкупен број на членови на оперативната група	Мажи/жени/млади	Етничка застапеност
5	3/2	македонци

1.2 ФОРУМСКИ СЕСИИ и АКТИВНОСТИ МЕЃУ СЕСИИ

Дадете кратки информации за главните настани и активностите кои се одржани во рамки на периодот на известување во текот на форумските сесии и помеѓу форумски сесии.

1.2.1. Форумски сесии

Дадете информација за број/дата на одржани сесии и број на присутни учесници и нивна структура (етничка и родова застапеност) како и припадност на некоја од ранливите категории¹ според општиот список на учесници.

¹ Овој податок се вади од прашалникот за евалуација

Преглед на учесници на форумските сесии, вклучително родова застапеност и етничка припадност според општиот список

Сесија			1	2
Дата на одржување			11.11.2022	26.12.2022
Вкупен број на учесници - вкупно (# млади под 34 години)			73	50
Број на учесници од општ список	Пол	М	37	20
		Ж	36	30
	Етничка припадност	Мак	72	49
		Алб		
		Тур		
		Срп		
		Вла	1	1
		Ром		
		Др		
	Припадници на ранливи категории	Наведете кои: _____		

Преглед на учесници на форумските сесии, вклучително родова застапеност според списоците по работни маси

Работна маса	Сесија 1		Сесија 2	
	м	Ж	М	ж
Рурален развој и земјоделие	4	2	2	4
Животна средина	10	8	5	10
Туризам и култура	4	5	1	5
Образование, спорт и млади	4	8	3	3
Социјални услуги	2	5	3	6
Економија и пазар на труд и бизнис сектор	5	5	3	3
ВКУПНО	29	33	17	31

Опишете го текот на форумските сесии и нејзините постигнувања врз основа на дневниот ред по сесија:

сесија	главни точки на дневниот ред	главни цели на сесијата	опис на главните презентации (тема на презентација и презентер)
1	<ul style="list-style-type: none"> – Избор на приоритетни области; – Структурирање на форумот – Идентификација и дефинирање на приоритетни регионални проблеми 	<ul style="list-style-type: none"> – Избрани приоритетни области за развој на планскиот регион; – Воспоставена структура на форумот; – Идентификувани и групирани регионални приоритетни проблеми 	<ul style="list-style-type: none"> – Програма за рамномерен регионален развој 2022/2023 – Андреа Златковска – Регионален форум во заедницата- Горѓи Велковски, презентација на форумскиот процес – Презентација на идентификувани проблеми во приоритетните области – Претставници на РМ
2	<ul style="list-style-type: none"> – Презентација на предлог концептите подготвени од страна на надворешниот експерт, а финансирани од Програмата за регионален развој за 2023 	<ul style="list-style-type: none"> – Презентирани предлог концепти финансирани од МЛС /БРР 	<ul style="list-style-type: none"> – Презентација на оценка на форумскиот процес – Горѓи Велковски модератор – Презентација на предлог концептите Денис

	<p>година со индикативни средства за 2023 година на МПС и БРР. Дискусија и препораки за концептите</p> <p>- Рангирање, односно приоритизирање на концептите по работни маси</p>	<p>– Извршена приоритизација на 5те предлог концепти</p>	<p>Жерновски надворешен експерт</p>
--	---	--	-------------------------------------

Опишете го текот на дискусии за време на форумските сесии:

опис на главните дискусии	број на дискусии и дискусанти (жени/мажи, етничка припадност, сектор од кои доаѓаат)	опис и содржина на дискусијата (конкретното прашање или коментар по одреден проблем, конкретната идеја или предлог)
сесија 1	<p>Вкупен број на дискусанти 8. Жени 4, мажи 4. Шест дискусанти презентери од работни маси, 3 женски, 3 машки.</p>	<p>Една дискусантка со повик/апел до учесниците да се посвети повеќе внимание на Штип како главен центар во регионот.</p> <p>Еден дискусант со апел до учесниците да се поддржи предлог за обнова и комплетирање на противпожарна опрема и поддршка на формални и неформални противпожарни организации</p>
сесија 2	<p>Вкупен број на дискусанти 10. Жени 7, мажи 3. Шест дискусанти презентери од работни маси, на бодувањето на проектите. Четири дискусанти, дискутираа за првиот проект и четвртиот и петиот проект.</p>	<p>Никола Илиев од Општина Штип, во однос на 1-виот предлог концепт за поставување на фотоволтаици истакна дека општина Штип бара да се дополни концептот за фотоволтаици со поставување на фотоволтаици на уште еден јавен објект, а тоа е општинската зграда во Штип.</p> <p>Даниела Јаковлевска од Општина Винаца, истакна дека покрај фотоволтаиците до 40KW на еден објект, сакаат доколку постои можност да се дополни концептот за фотоволтаици со уште еден објект за инсталирање на фотоволтаици во општина Винаца.</p> <p>Даниела Јаковлевска од Општина Винаца, предложи Општина Винаца и Зрновци, за точката 4 - Подобрување на условите за развој на туризмот, да бидат споени со точка 5 од предлог концептите – Збогатување на туристичката понуда на регионот.</p> <p>Модераторот истакна дека за да биде усвоен овој предлог мора и форумот да го поддржи предлогот, присутните со аплауз истакнаа дека го прифаќаат концептот за спојување на 4та точка со 5та точка од предлог концептите.</p> <p>Никола Илиев од Општина Штип се јави за збор и истакна дека потребно е сите општини да го зголемат процентот на кофинансирање.</p> <p>Наталија Давчев од Општина Карбинци праша до кога може да се достави техничката документација за фотоволтаиците.</p>

		Ко-модераторот г-ца Андреа Златковска истакна дека истата може да се достави најкасно до 10ти јануари 2023 година.
--	--	--

Табела согласно активности по сесија (се преземаат од записник)

Табела 1.1. Приоритетни области (сесија 1)

Од присутни 73 учесници, 52ца го искористиле правото да гласаат за приоритетна област.

Р. бр.	Област	Предложено од	Рангиран/ избран	Забелешка
1	Стратешка цел 3 – Одржливо управување со животната средина и природните ресурси	Развојна програма на ИПР 2021-2026	1ва Избрана област	Гласале 32 учесници
2	Стратешка цел 5 – Зацврстување на Источен плански регион како атрактивна туристичка дестинација	Развојна програма на ИПР 2021-2026	2ра Избрана област	Гласале 10 учесници
3	Стратешка цел 2 – Обезбедување на квалитетни и инклузивни социјални, образовни и здравствени услуги	Развојна програма на ИПР 2021-2026		Гласале 9 учесници
4	Стратешка цел 4 – Конкументно земјоделство и подобар квалитет на живот во руралните средини	Развојна програма на ИПР 2021-2026		Гласале 1 учесник
5	Стратешка Цел 1 - Развој на конкурентна и иновативна регионална економија, преку осовременување на инфраструктурата, привлекување на инвестиции и работна сила прилагодена на потребите на пазарот на трудот	Развојна програма на ИПР 2021-2026		0

Табела 1.2. Идентификувани клучни проблеми и препораки од првата форумска сесија (сесија 1)

Дефиниран проблем	Препорака за решавање-предлог идеја	Препорачано од/до	Забелешка
<p>1.1 Недоволна искористеност на обновливи извори на енергија</p> <p>- Непостоење на енергетски ефикасни објекти во јавните институции</p> <p>1.2 Нерегулирани речни корита (р.Брегалница и р.Виничка)</p>	<p>1.1 Поставување на фотоволтаици</p> <p>1.2 Регулирање на р.Брегалница (Делчево) и регулирање на р.Виничка (Виница)</p>	Препорачано од Работна маса: Животна средина	

<p>1.3 Непостоење на фекална канализација во рурални средини</p> <p>1.4 Недоволна опрема за справување со шумски пожари</p> <p>1.5 Недостаток на техничка документација за регулација на речно корито во Равна река</p>	<p>1.3 Фекална канализација во с.Соколарци – фаза 2</p> <p>1.4 Набавка на соодветна противпожарна опрема</p> <p>1.5 Изработка на техничка документација за регулирање на речното корито на р.Брегалница во туристчката населба „Равна Река“- Пехчево</p>		
<p>2.1 Недоволна искористеност на обновливи извори на енергија</p> <p>2.2 Недоволна туристичка инфраструктура</p> <p>1.</p> <p>2.</p> <p>3.</p> <p>4.</p> <p>2.3 Застарена техничка документација</p>	<p>2.1 Поставување на фотоволтаици</p> <p>2.2 Подобрување на туристичката сигнализација и туристичката инфраструктура во ИПР - Изградба на мултинаменско игралиште на СРТЦ Пониква</p> <p>2.3 Бањеолошки центар за с.Бања</p>	<p>Препорачано од Работна маса: Туризам и култура</p>	
<p>3.1 Недостаток на обновливи извори на енергија</p> <p>3.2 Непостоење на регулиран центар за ресоцијализација и одржување социјална инклузија</p> <p>3.3 Недостаток на третман на отпадни води</p>	<p>3.1 Поставување на фотонапонски панели на јавни институции во ИПР</p> <p>3.2 Формирање на центар за земјоделски сектор</p> <p>3.3 Изградба на систем за одведување на отпадни води во с. Соколарци – II фаза , О.Чешиново-Облешево и Штип – Пречистување на отпадни води со трска</p>	<p>Препорачано од Работна маса: Рурален развој и земјоделе</p>	

<p>4.1 Недостаток на регистриран спортски комплекс</p> <p>4.2 Недостаток на мултинаменски игралишта</p> <p>4.3 Недостаток на осветлување во Градски паркови и стадиони</p>	<p>4.1 Изградба на регистрирано спортско игралиште во с. Мородвис</p> <p>4.2 Изградба на мултинаменско игралиште во ИПР</p> <p>4.3 Поставување на осветлување во Градски паркови и стадион (Виница)</p>	<p>Препорачано од</p> <p>Работна маса: Млади, спорт и образование</p>	<p>1.1 Комплетна техничка документација</p>
<p>5.1 Недостаток на обновливи извори на енергија</p> <p>5.2 Недоволна развиена туристичка инфраструктура</p> <p>5.3 Лоша патна инфраструктура</p>	<p>5.1 Поставување на фотоволтаици</p> <p>5.2 Подобрување и изградба на нова туристичка инфраструктура (Лесново, Камник, Мородвис, Баргала)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Изградба на пристапен пат до манастир „Св. Симеон“ во с. Мородвис - Изградба на спортско игралиште на Пониква <p>5.3 Изградба на локални патишта до туристички локалитети</p>	<p>Препорачано од</p> <p>Работна маса: Економија, пазар на труд и бизнис сектор</p>	<p>1.2 Комплетна техничка документација</p>
<p>6.1 Недоволна искористеност на ОИЕ</p> <p>6.2 Недостаток на детски игралишта</p>	<p>6.1 Поставување на фотоволтаици на јавни објекти</p> <p>6.2 Изградба на игралиште за социјално загрозени лица во с. Мородвис - Зрновци</p>	<p>Препорачано од</p> <p>Работна маса: Социјални услуги</p>	

Табела 2.2. Презентирани концепти и препораки од втората форумска сесија (сесија 2)

Препорака -предлог идеја/концепт	Препорака за подобрување	Забелешка
1. Инсталација на фотоволтаични системи на јавни објекти во Источен плански регион	Да се зголемат површините со инсталирани фотолтаици во општините Штип и Винаца	
2. Регулација на дел од коритото на река Брегалница во општина Делчево		
3. Заштита на животната средина преку изградба на фекална канализација во с. Соколарци - II фаза		
4. Подобрување на условите за развој на туризмот во Источниот плански регион	Точката 4 - Подобрување на условите за развој на туризмот да бидат споени со точка 5 од предлог концептите Збогатување на туристичката понуда на регионот.	
5. Збогатување на туристичката понуда на регионот	Точката 4 - Подобрување на условите за развој на туризмот да бидат споени со точка 5 од предлог концептите Збогатување на туристичката понуда на регионот.	

Табела 2.2. Одлуки од форумот на втората форумска сесија (сесија 2)

Р. бр.	Наслов на концептот	Носител/Партнер	Буџет (МКД)	Број на поени	Ранг број	Забелешка
1	Инсталација на фотоволтаични системи на јавни објекти во Источен плански регион	ЦРИПР/Штип, Карбинци, Кочани, Винаца, М. Каменица	23.375.636,00	28	1	
2	Збогатување на туристичката понуда на регионот	ЦРИПР/Штип, Пробиштип, Пехчево, Берово, Кочани	27.984.709,00	23	2	
3	Подобрување на условите за развој на туризмот во Источниот плански регион	ЦРИПР/Зрновци, Винаца	11.539.654,00	20	3	

4	Заштита на животната средина преку изградба на фекална канализација во с. Соколарци - II фаза	Чешиново – Облешево	18.214.103,00	10	4	
5	Регулација на дел од коритото на река Брегалница во општина Делчево	Делчево	21.511.000,00	9	5	

1.2.2. Работа помеѓу сесии – пред и после сесиите

Опишете ги преземените активности пред и после форумските сесии.

Работата пред и после сесиите беше сведена на активностите на модераторот, ко-модераторот, оперативната група, членовите на групите предлагачи на концептите и експертот ангажиран за подготовка на концептите.

Оперативната група се состануваше или координираше по потреба пред организирањето на секоја форумска сесија. Овие координации и комуникации се реализираа електронски. На координациите се правеше план за форумот, поделба на обврски, се договараше подготовката на документите потребни за сесијата, администрацијата на истата и слично. Договорите беа и во делот на мобилизацијата на учесници на форумските сесии, согласно со правилата и критериумите.

Останати важни средби

Средби во полн состав на Оперативната група за организирање на сесиите. Се одржуваше редовна комуникација и координација на модераторот, ко-модераторот, надворешниот експерт. На овие координации / комуникации се правеше план и поделба на обврските за реализацијата на форумските сесии како координирање на процесот, потребните ресурси за процесот. Пред секоја од двете форумски сесии се одржуваше координативен состанок за сесијата која следи.

Координативни комуникации имаше редовно и со директорот на Источен плански регион.

Имаше средби, како и координативни комуникации на членовите на ОГ од канцеларијата за развој на ИПР и на директорот на ИПР со експертот ангажиран за подготовка на концептите – проектите во рамките на форумите. Исто така многу битна за развојот на концептите беше комуникацијата на надворешниот експерт со иницијаторите и предлагачите на концептите. Експертот беше во непосредна комуникација со предлагачите, а тој пак ги информираше за текот на процесот на развој на концептот и подготовката на концептите.

2. ПРЕДИЗВИЦИ, РЕШЕНИЈА И НАУЧЕНИ ЛЕКЦИИ

Со каков вид проблеми и предизвици се соочуваат во спроведувањето?

Што преземавте за надминување на тешкотиите, кој беше вклучен во решавањето на проблемот, и сл.

Наведете неколку научени лекции како резултат на реализираните активности.

Проблеми/ предизвици	Преземени активности за нивно надминување	Научени лекции

3. РЕЗИМЕ

Накратко наведете ги резултатите од форумот, приоритетни проекти, препораките и следните планирани активности поврзани со форумот:

Источниот плански регион има повеќе остварени резултати и придобивки. Вклучена е планираната целна група за реализација на форумите.

Форумот донесе рангирање на приоритетни концепти од понудените пет, и тоа:

1. Инсталација на фотоволтаични системи на јавни објекти во Источен плански регион;
2. Збогатување на туристичката понуда на регионот;
3. Подобрување на условите за развој на туризмот во Источниот плански регион;
4. Заштита на животната средина преку изградба на фекална канализација во с. Соколарци – II фаза;
5. Регулација на дел од коритото на река Брегалница во општина Делчево.

Место, ден, месец, година
Штип, 11.11.2022 / 26.12.2022

Одговорно лице
Горѓи Велковски

Прилози:

- *Списоци на учество*
- *Записници од форумски сесии*
- *Листа на приоритетни проекти и препораки*
- *Образец за бодување на проектите*
- *Табела за приоритизација*
- *Фотографии*
- *Евиденција на медиумски активности (линкови, објави и сл.)*